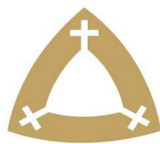

KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU
Pedagogická fakulta
INŠTITÚT JURAJA PÁLEŠA V LEVOČI

v spolupráci s

Wyższou Szkołą Filozoficzno-Pedagogiczną "Ignatianum" v Krakowe
Państwou Wyższou Szkołą Zawodowou v Chełme
Pedagogickou fakultou Západočeskej univerzity v Plzni

Vás pozýva na odborný elektronický seminár

ROZVÍJANIE PRÍRODOVEDNEJ GRAMOTNOSTI
VO VYSOKOŠKOLSKEJ PRÍPRAVE UČITEĽOV ODBORU
PREDŠKOLSKÁ A ELEMENTÁRNA PEDAGOGIKA

7. november 2011
Inštitút Juraja Páleša v Levoči

Vedeckí garanti

prof. PhDr. ThDr. Amantius Akimjak, PhD. (PF KU v Ružomberku)
prof. nadzw. dr hab. Mirosław Zb. Babiaryz (WSFP „Ignatianum“ v Krakowe)
Mons. prof. ThDr. ICDr. PaedDr. František Dlugoš, PhD. (PF KU v Ružomberku)
prof. zw. dr hab. Stanisław Juszczyk, PhD. (PF KU v Ružomberku)
ks. prof. dr hab. Piotr Mazur (PWSZ v Chełme)
prof. zw. dr hab. Adam Stankowski, PhD. (PF KU v Ružomberku)
doc. PaedDr. Tomáš Jablonský, PhD., m. prof. KU (PF KU v Ružomberku)
prof. nadzw. dr. hab. Jolanta Karbowniczek (WSFP „Ignatianum“ v Krakowe)
doc. PaedDr. Danica Melicherčíková, PhD. (PF KU v Ružomberku)
doc. PaedDr. Ladislav Podroužek, Ph.D. (PF ZČU v Plzni)
doc. PhDr. Valentína Trubíniová, CSc. (PF KU v Ružomberku)
PaedDr. Beáta Akimjaková, PhD. (PF KU v Ružomberku)
RNDr. et Mgr. Zdeňka Chochološková, Ph.D. (PF ZČU v Plzni)
RNDr. Jana Kopáčová, CSc. (PF KU v Ružomberku)
PhDr. Ľudmila Krajčíriková, PhD. (PF KU v Ružomberku)
PaedDr. Ivana Rochovská, PhD. (PF KU v Ružomberku)

Programový a organizačný výbor

PaedDr. Beáta Akimjaková, PhD.
PhDr. Ľudmila Krajčíriková, PhD.
PaedDr. Ivana Rochovská, PhD.

Ciele a zameranie

Rozvíjanie prírodovednej gramotnosti študentov odboru Predškolská a elementárna pedagogika možno považovať za dôležitú úlohu práve preto, že títo študenti sa pripravujú na edukáciu detí predškolského veku a žiakov mladšieho školského veku. Už v tomto veku u nich možno rozvíjať schopnosť vedecky pracovať ako nevyhnutnú zložku prírodovednej gramotnosti a motivovať ich tak k prírodovednému vzdelávaniu, ktoré je v dnešnej dobe čoraz menej populárne.

Cieľom odborného semináru je reflektovať možnosti rozvíjania prírodovednej gramotnosti študentov odboru Predškolská a elementárna pedagogika v rámci ich vysokoškolskej prípravy, spracovať teoretické východiská rozvíjania prírodovednej gramotnosti, prezentovať najnovšie výskumné zistenia a návrhy na zlepšenie pre pedagogickú teóriu a prax.

Seminár je určený predovšetkým vysokoškolským pedagógom, ktorí sa podieľajú na vysokoškolskej príprave študentov odboru Predškolská a elementárna pedagogika.

Priebeh odborného semináru

Seminár prebieha elektronicky bez fyzickej prítomnosti účastníka. Dňa **7. novembra 2011** bude elektronický seminár prístupný bez obmedzenia všetkým prihláseným účastníkom, ktorí budú môcť komentovať všetky prihlásené príspevky z ktoréhokoľvek miesta. Každý prihlásený účastník konferencie bude môcť prezentovať svoj príspevok, bude si môcť prečítať a okomentovať príspevok iného účastníka, ako aj reagovať na komentáre k svojmu príspevku. Všetkým prihláseným účastníkom bude zaslaná publikácia s priradeným ISBN ako aj potvrdenie o účasti na seminári.

Príspevok

Príspevok je potrebné zaslať do **30. septembra 2011** na e-mail ivana.rochovska@ku.sk.

Prezentované príspevky, ktoré budú spĺňať formálne požiadavky, budú recenzované a publikované v elektronickej aj printovej podobe.

Metóda citovania: (meno, rok)

Formálna úprava textu:

Okraje

horný	2,5 cm
dolný	2,5 cm
ľavý	4 cm
pravý	2 cm

Písmo: Times New Roman 14

Riadkovanie jednoduché

Vzor príspevku:

Rozvíjanie prírodovednej gramotnosti v primárnom vzdelávaní

Development of Scientific Literacy in Primary Education

Ivana Rochovská – Beáta Akimjaková

Je všeobecne známe, že sa čoraz viac zamýšľame nad globálnymi problémami ľudstva, ktoré ohrozujú samotnú existenciu človeka. Týkajú sa jednak ničenia prírodných zdrojov, životného prostredia, ale tiež rozpadu tradičných hodnôt, neschopnosti hodnotného života atď. Úroveň prírodovedného vzdelávania ovplyvňuje vzťah ľudí k prírode, k sebe samému, k vlastnému zdraviu. Nedostatočné poznanie prírodných javov spôsobuje narušenie rovnováhy prírody, čo spôsobuje narušenie prírodných podmienok. Zmenou prírodovedného poznania sa mení hodnotový systém spoločnosti, ktorý je nevyhnutný pre zachovanie života na Zemi. Ten naopak ovplyvňuje prírodovedné vzdelávanie, čo vytvára nepretržitý špirálovitý trend vo vývoji ľudstva, a zároveň sa menia aj uprednostňované vyučovacie metódy prírodovedného vzdelávania, mnohé sa dostávajú znova do pozornosti, avšak v nových dimenziách, zmenených kvalitách.

Teoretické východiská rozvíjania prírodovednej gramotnosti v primárnom vzdelávaní

V súčasnosti sa čoraz viac dostáva do popredia využívanie vyučovacích metód postavených na aktívnom poznávaní. Naplňajú potrebu hry, experimentovania, objavovania, riešenia problémov. Sami žiaci uvádzajú, že takýto spôsob vyučovania je zaujímavejší, pútavejší, že si viac zapamätajú a pochopia, ako keď len prijímajú suché fakty od učiteľa (Šarníková, 2009). Aby žiaci získali skutočné vedomosti, mali by byť aktívne zapojení do edukačného procesu (v kontakte s ostatnými spolužiakmi), pričom si sami musia vytvoriť vlastný záver zo svojich osobných skúseností (Young, 1996). Viacero súčasných inovačných metód prírodovedného vzdelávania vychádza z konštruktivistických didaktických teórií, z ktorých možno spomenúť napr. A. Giordanov alosterický model (Giordan, 1998) a epistemologické rušenie, ktoré vytvorili M. Larochelle a J. Desautels (1992). Stručnú charakteristiku uvedených teórií uvádza Y. Bertrand (1998).

Zoznam bibliografických odkazov

BERTRAND, Y. 1998. *Soudobé teorie vzdělávání*. Praha : Portál, 1998. ISBN 80-7178-216-5

ŠARNÍKOVÁ, G. 2009. Novátorstvo verzus tradično v prístupe k vyučovaniu humanitných predmetov. In HANISKO, P., KRUPOVÁ, I. (eds.) *Veda a výskum v zrkadle času*. Ružomberok: PF KU – Inštitút Juraja Páleša v Levoči, 2009, s. 113 – 121. ISBN 978-80-8084-417-2

YOUNG, B. D. 1996. Nové prístupy vo vyučovaní prírodných vied. Didaktika badania proti didaktike prijímania. In *Pedagogická revue*, 48, 1996, č. 5-6, s. 209-219. ISSN 1335-1982

Abstract

In the chapter a designed and verified project is presented. The project was focused on the development of scientific literacy of young-school-age pupils. In more details the author describes designed activities and completed them with remarks from their verification in practice.

Key words: scientific literacy, primary education, young school age.

Abstrakt

V kapitole je prezentovaný navrhovaný a overovaný projekt, zameraný na rozvíjanie prírodovednej gramotnosti žiakov mladšieho školského veku. Detailnejšie sú opísané navrhované aktivity, ktoré sú doplnené postrehmi z ich overovania v praxi.

Kľúčové slová: prírodovedná gramotnosť, primárne vzdelávanie, mladší školský vek.

PaedDr. Ivana Rochovská, PhD.

Pedagogická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku
Inštitút Juraja Páleša v Levoči
Bottova 15
054 01 Levoča
Slovenská republika
e mail: ivana.rochovska@ku.sk

PaedDr. Beáta Akimjaková, PhD.

Pedagogická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku
Inštitút Juraja Páleša v Levoči
Bottova 15
054 01 Levoča
Slovenská republika
e mail: beata.akimjakova@ku.sk